

**VÝZKUM KVALITATIVNÍ A KVANTITATIVNÍ METODOU- ROZDÍLNÉ VÝSLEDKY ?
(MOTIVY KE SPORTU U STUDENTU ČVUT V PRAZE)
QUANTITATIVE AND QUALITATIVE RESEARCH- DIVERGENT OUTCOMES?
(MOTIVES TO SPORT OF CTU STUDENTS IN PRAGUE)**

Zdeněk Valjent

Ústav tělesné výchovy a sportu, ČVUT v Praze

Institute of Physical Education and Sport, CTU in Prague

SUMMARY

In this short study I wanted to find out „ which incentives and attitudes incite the university students of technological field to participate on physical activity”. To answer this question I used:

- 1.- Quantitative Research- method of analyzing personal documents of 313 students. As a result of this method were free answers and unlimited opinions of the problem. These opinions were classified into 8 so- called dimension of “attitude to sport”.
- 2.- Qualitative research- method of question forms. 54 questioned students who expressed their opinions of 7 dimension in 7 points Linker’s scale.

Results of both studies on the same topic are considerably different. In the qualitative research is the main reason for physical activity “relaxation, compensation, reducing the tension and zest of motion”.- total 32,15%. The second favorite dimension is “sturdiness, health and perfect look”- 24,39% and the third dimension is “entertainment, friendship and social contiguity”- 19,35%. In quantitative study was the most favorite dimension of “entertainment, friendship and social contiguity” – average on scale was 4,77(1,621) and 16,63% of popularity, second was the dimension of “sturdiness, health and perfect look”- 4,74(1,468) and 16,53% of popularity. On the third place was the dimension of “relaxation, compensation and reducing the tension”- 4,62(1,581) and 16,11% of popularity

Key words

Quantitative and qualitative method, motives, sport, students, technical university

SOUHRN

V krátké studii jsem chtěl zjistit odpověď na otázku: „jaké motivy a postoje vysokoškolské studenty technického typu nejvíce podněcují k účasti na pohybové aktivitě“. K zodpovězení této otázky jsem použil:

1.- *kvalitativní výzkum*- metodu analýzy osobních dokumentů celkového počtu 313 studentů. Dokumentem v tomto případě se staly volné odpovědi a ničím neohraničené názory studentů k tomuto tématu. Ty byly při analýze rozříděny celkem do 8 tzv. dimenzí „postojů ke sportu“ a následně kvantifikovány pro srovnávání..

2.- *kvantitativní výzkum*- metodou dotazníkového šetření s pomocí odpovědí 54 studentů, kdy studenti přímo vyjadřovali názor na 7 stejných dimenzí na 7-bodové Likertově škále.

Výsledky obou studií na stejné téma jsou podstatně rozdílné. V kvalitativní studii je nejčastějším důvodem ke sportování dimenze „relaxace, kompenzace, snižování tenze a radosti z pohybu“- celkem 32,15 % názorů. Druhou oblíbenou oblastí je dimenze „zdatnosti, zdraví a dokonalého vzhledu“- 24,39 % a třetí pak dimenze „zábavy, sociálních kontaktů a přátelství“- 19,35 %. V kvantitativní studii byla nejoblíbenější dimenze „zábavy, sociálních kontaktů a přátelství“ s průměrem na škále 4,77(1,621) a 16,63 % oblíbeností; druhou dimenzí byla „zdatnost, zdraví a dokonalý vzhled“- 4,74(1,468) a 16,53 % oblíbeností a až třetí skončila dimenze „relaxace, kompenzace, snižování tenze a radosti z pohybu- 4,62(1,581) a 16,11 % oblíbeností.

Klíčová slova

Kvalitativní a kvantitativní metoda; motivy; sport; studenti; technická univerzita

ÚVOD

Studenti Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze vyjádřili přesvědčení pravidelně sportovat a cvičit v 92% případů v roce 1999 (Valjent, 1999) a dokonce až v 93,1% případů v roce 2004 (Valjent, 2005). Víme tedy, že aktivně pohybovat se chtějí, ale co konkrétně je ke sportu přivádí, je otázkou, kterou budeme zjišťovat v následující práci.

V poslední době i my vysokoškolští pedagogové debatujeme o tom, jak se mění zájem o různá sportovní odvětví u naší mladé generace.

Posuny v těchto názorech u studentů můžeme u nás na ČVUT v Praze názorně vidět při přihlašování studentů do jednotlivých sportovních specializací na začátku semestru. Obecně můžeme říci, že (Valjent, 2006):

- klesá obliba některých olympijských míčových sportů (basketbal, méně volejbal) na úkor florbalu a futsalu;
- nejoblíbenějšími druhy sportu jsou už v delším časovém horizontu kondiční posilování a plavání;
- roste zájem o „okrajovější“ druhy sportu (horolezecká stěna, stolní tenis, judo, frisbee, lukostřelba apod.);
- poměrně vzrůstající zájem je o tzv. „manažerské sporty“ (bowling, squash, golf, tenis);
- nepotvrzuje se předpokládaný názor, že studenti by více inklinovali ke sportům prováděným v přírodě (turistika, kanoistika, kondiční běh apod.).

Při svém každodenním kontaktu se studenty pak sám pozoruji, jak se mění jednotlivé motivy k účasti na tělesné výchově a sportu. Není zde již prvotní to, co převládalo před 20 lety – výkon a soutěživost, ale do popředí dostávají i jiné motivy jako kolektivní zábava, odreagování a prostá radost z pohybu.

V literatuře se této problematice věnují různí autoři velice podrobně, když hledají odpovědi na otázku, co člověka motivuje k provádění různé pohybové činnosti. V kinantropologickém výzkumu jsou nejznámějšími historickými teoriemi v oblasti postojů k pohybové aktivitě Wearova teorie (Wear, 1951; in Pecha, 2005) a Kenyonova teorie (Kenyon, 1968).

Wear dělí postoje na 1. tělesné a zdatnostní; 2. sociální; 3. emocionální; 4. všeobecné.

Kenyon pak vychází z Wearovi teorie a neomezuje ji jen na školní tělesnou výchovu. Kenyon tyto postoje dělí na : 1. tělesné (zdravotní) a zdatnostní; 2. sociální; 3. estetické; 4. očistu a katarzi; 5. vyhledávání vzrušení, rizika; 6. asketickou oblast.

Svobodova (1971) dimenze postojů rozděluje postoje na : 1. zdraví a zdatnost; 2. rozvoj osobnosti, charakterové vlastnosti; 3. sociální zkušenost; 4. vzrušení, riziko, odvahu; 5. estetickou zkušenost; 6. relaxaci, uvolnění.

Další zajímavé teorie rozdělení postojů ve svých publikacích vyjádřili :

Koivula (1999)- 1. fyzické zdraví; 2. nálada/odstranění stresu; 3. dovednosti; 4. zábava/ potěšení, radost; 5. soutěžení/vzrušení; 6. pobyt ve společnosti; 7. růst svalů; 8. vzhled; 9. kontrola hmotnosti.

Zahariadis & Biddle (2000)- 1. týmový duch; 2. tělesná zdatnost, zdraví; 3. uvolnění pohybem; 4. dovednosti, soutěžení; 5. kamarádství; 6. status uznání; 7. jiné;

Trembath (2002)- 1. orientace na úspěch; 2. orientace na spolupráci; 3. orientace na zdatnost, kondici, zdraví; 4. zvyšování vlastní kvalifikace; 5. popularita; 6. zahánění nudy; 7. vedlejší vlivy; 8. jiné.

Brown, T. (2002)- 1. nálada; 2. zdraví; 3. vzhled; 4. pobyt ve společnosti.

Yu, H. Ch. (2006)- 1. zdraví; 2. tělesný vzhled; 3. vlastní pocit; 4. sociální potřeba; 5. potěšení, radost.

CÍLE A HYPOTÉZY

Z úvodu je poznatelné, že přesně známe popularitu různých sportovních odvětví u studentů ČVUT. Cílem této studie je pak zjistit obecné příčiny (motivace, postoje, názory), které přivádějí studenty k pohybové činnosti. Z těchto výsledků si pak můžeme plánovat v Ústavu tělesné výchovy a sportu ČVUT v delším horizontu fakultní nabídku sportů do výuky tělesné výchovy a také pohybovou náplň tělovýchovných kurzů

V kvalitativních metodách výzkumu nelze stanovovat hypotézy, ale pro kvantitativní metody se to předpokládá. Ze své zkušenosti předpokládám, že se potvrdí tyto hypotézy:

I.- nejčastějším motivem k účasti na sportu bude tzv. dimenze relaxace, kompenzace, snižování tenze a radosti z pohybu;

II.- potvrdí se vzrůstající zájem o tzv. dimenzi napětí, rizika, odvahy a dobrodružství;

III.- nepřilíživě oblíbená bude tzv. dimenze estetiky, krásy a ladnosti pohybu;

Hlavním cílem této studie je potom porovnání zjištěných výsledků obou výzkumných metod. Logické je asi předpokládat:

IV. – že, pořadí jednotlivých mnou vybraných dimenzí bude u obou metod stejné.

METODIKA

Kvalitativní výzkum byl proveden metodou analýzy osobních dokumentů a to na vzorku 313 studentů všech ročníků ČVUT v Praze. Studenti byli ve věku 19- 27 let, navštěvovali všechny ročníky studia, od 1. ročníku až po 6. ročník. Z nich bylo 39 dívek a 274 chlapců, což je běžným poměrem mezi chlapci a dívkami na ČVUT. Šetření bylo provedeno v letech 2006/07 při hodinách těchto sportovních specializací: kondiční posilování, florbal, bowling, plavání, turistika, zvláštní TV, aerobik a bodystyling. Na začátku každé z těchto vyučovacích lekcí byli studenti seznámeni s úkolem, aby se během hodiny zamysleli nad svým postojem vedoucím je k účasti na pohybové aktivitě. Aby naprosto rozuměli tématu, položil jsem jim tyto blíže specifikující otázky: - „co vás přivádí k účasti na pohybových aktivitách“; - „co vás motivuje k účasti na sportu“; - „kvůli čemu sport provádíte či neprovádíte“; - „uveďte i negativní postoje ke sportu“. Většinou jsem pak každé skupině studentů musel odpovědět na jejich dotazy tak, že tím nemyslím jen ten sport, na který ve školní TV chodí, ale že tím myslím obecně všechny možné pohybové aktivity. Každý ze studentů si pak v průběhu hodiny zaznamenával své myšlenky (názory, postoje) na přidělený papír, aniž by mu byl nabídnut jakýkoliv výběr odpovědí. Na konci hodiny pak všichni studenti papíry odevzdali na určené místo, čímž byl zachován požadavek anonymity.

Jednotlivé názory studentů jsem pak zařadil do předem připravených kategorií tzv. „dimenzí postojů k tělesné aktivitě“ a následně kvantifikoval pro další účely srovnávání.

Pro tyto účely jsem na základě zmíněné literatury v úvodu článku a podle svého úsudku rozdělil jednotlivé motivy do těchto 8 dimenzí, kde prvních 7 je kladných a 8. je záporná:

Dimenze I.- postoje k výkonu, výkonnosti, soutěžení, úspěchu.

Dimenze II.- postoje k rozvoji osobnosti, charakteru, morálně- volních vlastností.

Dimenze III.- postoje k zábavě, sociálnímu kontaktu, přátelství.

Dimenze IV.- postoje k napětí, riziku, odvaze a dobrodružství.

Dimenze V.- postoje k estetickým zkušenostem, kráse a ladnosti pohybu.

Dimenze VI.- postoje k relaxaci, kompenzaci, snižování tenze, radosti z pohybu.

Dimenze VII.- postoje k zdatnosti, zdraví a dokonalému vzhledu.

Dimenze VIII.- negativní postoje ke sportu a pohybové činnosti.

Kvantitativní výzkum formou vyplnění dotazníku na počítači byl proveden s 54 studenty ČVUT v Praze. Byli to ti samí studenti, kteří vyjádřili své názory v kvalitativní studii. Byli ve věku 19- 27 let, navštěvovali všechny ročníky studia, od 1. ročníku až po 6. ročník. Z nich bylo 5 dívek a 49 chlapců. Dotazník vyplnili v květnu 2007 při hodinách těchto sportovních specializací: kondiční posilování, florbal, bowling a

plavání. Z oslovených 172 studentů dotazník vyplnilo 54, což tvoří 31,4 %. S nadsázkou mohu konstatovat, že dotazník vyplnili jen studenti, se kterými jsem si vytvořil v průběhu semestru kamarádštější vztah.

Těmto studentům byla dotazníkem na počítači položena pro prvních 7 dimenzí známých z kvalitativního výzkumu otázka : „jak vás motivují pro vaše sportovní a pohybové aktivity následující důvody (motivy),? Na likertově sedmibodové škále vybírali jednu z odstupňovaných odpovědí : 1-vůbec ne; 2-velmi málo; 3-trochu; 4-středně; 5-hodně; 6-velmi mnoho a 7-maximálně.

Data byla v počítači ukládána do statistického programu SPSS, s jehož podporou pak byly vypočítány potřebné statistické údaje- průměr na škále (když 4 je aritmetickým průměrem na 7- bodové škále) se směrodatnou odchylkou; procentní podíl.

VÝSLEDKY A DISKUZE

A. Kvalitativní metoda

Někteří studenti našli ve svém vědomí mnoho důvodů proč sportují, někteří také jen jeden. Ke svému úkolu se ve většině případů postavili kladně a se zájmem. Mnozí z nich se mne v dalších hodinách ptali, jestli z tohoto šetření mám již nějaký výsledek či závěr.

Výsledky mého výzkumu jsou patrné v tabulce č. 1. Dlužno zde podotknout, že názory studentů byly neskutečně široké a překvapující. Mnohokrát se shodovaly s vymezeními jednotlivých dimenzí, častokrát ale jednotlivá vymezení všech dimenzí rozšiřovaly. I když jsem oproti publikovaným autorům ještě rozšířil jednotlivá vymezení dimenzí, bylo zařazení některých názorů studentů do jednotlivých dimenzí přesto velice obtížné. Často se to podařilo až po nalezení převládajícího a typického znaku vymezujícího určitou dimenzi.

Jako příklad uvedu dvě studentská vyjádření : „radost z pohybu“ vers. „pro pohyb“. „Radost z pohybu“ jsem zařadil do VI.dimenze a „pro pohyb“ do VII. dimenze.

Celkem 9 názorů se mi nepodařilo zařadit vůbec a tak jsem vytvořil další kategorii – „jiné“.

Tabulka č. 1- výsledky kvalitativního výzkumu

Table n. 1 – The results of quantitative research

Dimenze Dimension	Hlavní konkretizace motivů Main concretisation of the motives	Počet výběrů Number of selection	Procent. podíl Percent. proportion	Pořadí Rank
I.	Postoje k výkonu, výkonnosti, soutěžení, úspěchu Attitudes to effort, capacity, competing, success	69	9,40	4.
II.	Postoje k rozvoji osobnosti, charakteru ... Attitudes to development of personality and character	61	8,31	5.
III.	Postoje k zábavě, sociálnímu kontaktu, přátelství Attitudes to entertainment, friendship and social contiguity	142	19,35	3.
IV.	Postoje k napětí, riziku, odvaze a dobrodružství Attitudes to stress, risk, courage and adventure	17	2,32	6.
V.	Postoje ke kráse a lадnosti pohybu ... Attitudes to beauty and elegance of movement	9	1,22	9.
VI.	Postoje k relaxaci, kompenzaci, snižování tenze ... Attitudes to relaxation, compensation and reducing the tension	236	32,15	1.
VII.	Postoje k zdatnosti, zdraví a dokonalému vzhledu Attitudes to sturdiness, health and perfect look	179	24,39	2.
VIII.	Negativní postoje ke sportu a pohybové činnosti Negative attitudes to sport and movement	11	1,50	7.
IX.	Jiné - další nezařaditelné názory Other- unclassified opinions	10	1,36	8.
Celkem Total		734	100%	

Pro zcela přesné a názornější výsledky uvedu v každé dimenzi názory nejčastěji se vyskytující, ale také ty překvapivé, zajímavé, byť se vyskytly jen jednou.

Konkrétní odpovědi studentů na 4 položené otázky (viz kapitola Metodika):

Dimenze I. Postoje k výkonu, výkonnosti, soutěžení, úspěchu.

- soutěživost 19x (dále již jen číslo); pocit vítězství- 11; zlepšovat své výkony- 10; možnost vítězit- 5; zlepšení fyzické síly- 4; radost z podaného výkonu- 3; radost z vítězství- 3; sláva- 2; dokázat si, že to umím- 1; možnost soupeřit- 1; touha soutěžit- 1; radost z boje- 1; radost z porážky soupeře- 1; umět víc než jiný- 1; vylepšovat skóre(bowling)- 1; umět se ubránit- 1; zdokonalování v něčem, co mne baví- 1; trénink- 1, touha po vítězství- 1; být úspěšný na své úrovni- 1.

Dimenze II. Postoje k rozvoji osobnosti, charakteru, morálně- volních vlastností.

- překonávat sebe sama- 9; zdravý způsob života- 5; naučit se něco nového- 3; možnost vyzkoušet nové věci- 3; dobrý pocit, že něco dokážu- 3; překonávat nově stanovené limity- 3; sebevědomí- 2; překonávat své hranice- 2; vyšší sebedůvěra- 2; zdokonalení se- 2; aktivní prožití volného času- 2; motivace výkony jiných sportovců- 1; pomáhá to psychické stránce- 1; soustředit se na výkon- 1; rozvoj zkušeností a rozhled- 1; bolest- 1; posouvání osobních možností na maximum- 1; umění vyhrát vers. prohrát- 1; vydat ze sebe to nejlepší- 1; analýza protivníků- taktické myšlení- 1; využití svého potenciálu- 1; motivace pro respekt- 1; duševní vyrovnanost- 1; nové myšlenky- 1; sebezdokonalování- 1; trénování vůle- 1; další užitečná dovednost- 1; lepší sebekontrola- 1; nové výzvy a cíle- 1; sáhnout si na dno- 1; seberealizace- 1; aktivní životní styl- 1; spojit příjemné s užitečným- 1; poznat okolí- 1; být na čerstvém vzduchu- 1; technický vývoj dílů (kolo)- 1.

Dimenze III. Postoje k zábavě, sociálnímu kontaktu, přátelství.

- zábava- 61; baví mne to- 19; zábava s kamarády- 16; setkání s přáteli- 11; kolektiv- 8; kamarádi- 5; poznání nových lidí- 5; kolektivní zábava- 4; pro radost- 4; holky- 3; pro pobavení- 2; týmová hra- 1; souhra s kolegy- 1; radost ze hry- 1; možnost být sama mezi chlapci- 1.

Dimenze IV. Postoje k napětí, riziku, odvaze a dobrodružství.

- adrenalin- 15; napětí ze hry- 2.

Dimenze V. Postoje k estetickým zkušenostem, kráse a ladnosti pohybu.

- člověk je v přírodě- 5; poznávání krásy krajiny- 2; projížďka krajinou- 1; určuji si svoji rychlost, směr a způsob a cítím se volná- 1.

Dimenze VI. Postoje k relaxaci, kompenzaci, snižování tenze, radosti z pohybu.

- odreagování- 46; relaxace- 43; radost z pohybu- 25; vybouřit se- 13; odpočinek- 12; protáhnout tělo po týdnu na židli- 10; dobrý pocit- 9; vyčištění hlavy- 7; dobrý pocit z únavy po sportu- 5; aktivní odpočinek- 4; dobrá nálada- 4; pocit z únavy- 4; protažení těla- 4; nabytí dobré nálady- 3; následná psychická pohoda- 3; odbourání stresu- 3; oproštění od stresu- 2; přejít na jiné myšlenky- 2; fyzická a psychická rovnováha- 2; odpočinek od psychické zátěže- 2; fyzické odreagování- 2; endorfíny- 2; vybití negativní energii- 2; způsob, jak zapomenout na všední starosti- 2; cítit se lépe- 2; následný odpočinek- 1; je dobré se za čas pohnout- 1; uvolnění- 1; příjemný pocit únavy- 1; droga(fotbal), bez které už asi nemohu být- 1; uspokojení fyzickou námahou- 1; pocit úlevy- 1; energie do života- 1; uklidnění- 1; pak se těšit na odpočinek- 1; aktivní odpočinek- 1; odpočinek od každodenního shonu- 1; odpočinout si od myšlení- 1; načerpat nové síly- 1; svěžest- 1; protáhnout se a zahrát si- 1; rozproutit krev- 1; potřeba tělesné námahy- 1; zlepšení nálady- 1; pomáhá to psychické stránce- 1; vykompenzovat celodenní sezení- 1; duševní očista- 1; vnitřní uspokojení- 1.

Dimenze VII. Postoje k zdatnosti, zdraví a dokonalému vzhledu.

- fyzická kondice- 48; pro zdraví- 33; udržení či zvýšení kondice- 22; dobrý pocit, že něco dělám pro své tělo- 16; abych měl(a) pohyb- 11; shodit kg- 7; zlepšení postavy- 5; pro vzhled- 4; udržování těla- 4; sexy tělo- 3; strach z budoucích problémů se zády- 2; fyzická zátěž- 2; fyzická aktivita- 2; dělat něco pro svá záda- 2; aby nebylo velké břicho- 2; svaly- 2; aby se mi nerozpadla kostra- 1; hubnutí- 1; představa oběda- 1; opalování- 1; sladkost po cvičení- 1; po sportu se mi chce více jíst a spát- 1; abych neshodil- 1; dát si do těla- 1; zlepšení pohybového aparátu- 1; zkrásluje to- 1; čistím organismus- 1; zbavit se tuků- 1; civilizační problémy- 1; aby tělo dobře fungovalo- 1.

Dimenze VIII. Negativní postoje ke sportu a pohybové činnosti.

- bere čas, zanedbávání školy- 2; sem tam úraz- 2; vysoká fyzická náročnost- 1; nervy z proher- 1; uzemnění protihráčů- 1; večírky- 1; sezónní rozlučky- 1; nic- musím- 1; sportem se nelepší moje sebevědomí- nepřináší to žádané- 1.

IX. Jiné – nezařaditelné názory.

- pro žízeň- 4; sport mám jako způsob dopravy- 2; rivalita- 1; aplikace výpočtů fyzikálních zákonů v praxi- 1; příjemný pohled na roztleskávačky- 1; míň piju- 1.

B. Kvantitativní metoda

Tabulka č.2- výsledky kvantitativního výzkumu

Table n. 2- The results of the quantitative research

Dimenze Dimension	Hlavní konkretizace motivů Main concretisation of the motives	Průměr na škále(Std) Average on scale	Procent. podíl Percent. proportion	Pořa- dí Rank
I.	Postoje k výkonu, výkonnosti, soutěžení, úspěchu	3,75(1,79)	13,07	5.
II.	Postoje k rozvoji osobnosti, charakteru ...	3,77(1,67)	13,15	4.
III.	Postoje k zábavě, sociálnímu kontaktu, přátelství	4,77(1,62)	16,63	1.
IV.	Postoje k napětí, riziku, odvaze a dobrodružství	3,72(1,74)	12,97	6.
V.	Postoje k estetice, kráse a ladnosti pohybu ...	3,31(1,90)	11,54	7.
VI.	Postoje k relaxaci, kompenzaci, snižování tenze .	4,62(1,58)	16,11	3.
VII.	Postoje k zdatnosti, zdraví a dokonalému vzhledu	4,74(1,47)	16,53	2.

Můžu konstatovat, že se plně potvrdily pouze 2 ze 4 hypotéz.

Je dosti s podivem, že se nepotvrdila hypotéza č. 1, že nejčastějším motivem je tzv. dimenze relaxace, kompenzace, snižování tenze, radosti z pohybu. Ta by se totiž tak hodila ke specializaci našich studentů, která je tak připoutává ke každodenní práci s počítačem či rýsovacím prknem.

Taktéž velice překvapivě se nepotvrdila ani hypotéza č. 2 o vzrůstajícím zájmu o dimenzi napětí, rizika, odvahy a dobrodružství. Jak je vidět, našich studentů se tento moderní společenský trend netýká.

Potvrdila se hypotéza č. 3 o nepříliš rozšířené oblibě estetiky, krásy a ladnosti pohybu. To je dáno z větší části faktem, že převážnou část našich studentů tvoří chlapi.

C. Porovnání výsledků zjištěných kvalitativní a kvantitativní metodou výzkumu

Tabulka č. 3 - porovnání výsledků zjištěných kvalitativní a kvantitativní metodou výzkumu

Table n. 3 - Comparison of results obtained by qualitative and quantitative method

Dimenze Dimension	Hlavní konkretizace motivů Main concretisation of the motives	Kvalitativní met. v % Qualitative method	Kvantitativní met. v % Quantitative method	Kval. – pořadí Qualit. Rank	Kvant.- pořadí Quant. Rank
I.	Výkon, výkonnost, úspěch ...	9,40	13,07	4.	5.
II.	Rozvoj osobnosti, charakteru ...	8,31	13,15	5.	4.
III.	Zábava, sociální kontakt ...	19,35	16,63	3.	1.
IV.	Napětí, riziko, odvaha ...	2,32	12,97	6.	6.
V.	Krása a ladnost pohybu ...	1,22	11,54	9.	7.
VI.	Relaxace, kompenzace ...	32,15	16,11	1.	3.
VII.	Zdatnost, zdraví, vzhled ...	24,39	16,53	2.	2.
VIII.	Negativní postoje ke sportu ...	1,50		7.	
IX.	Další nezařaditelné názory	1,36		8.	

Z výsledků je patrné, že se nepotvrdila 4.- základní hypotéza. Výsledky obou výzkumných metod si totiž nejsou moc podobné. Spíše naopak, až zaráží jejich rozdílnost.

Na druhou stranu lze konstatovat, že oběmi metodami se potvrdily celkem tři nejsilnější motivy (postoje) ke sportovní a pohybové činnosti studentů technického typu. Jedná se (bez pořadí) o *postoje k relaxaci, kompenzaci, snižování tenze, radosti z pohybu; postoje k zdatnosti, zdraví a dokonalému vzhledu* a v neposlední řadě i *postoje k zábavě, sociálnímu kontaktu, přátelství*.

Z výsledků obou metod je také zřejmé, že dimenze *postojů k napětí, riziku, odvaze a dobrodružství* není v oblibě. Úplně nejslabší pozici má pak u našich studentů dimenze *postojů k estetickým zkušenostem, kráse a ladnosti pohybu*.

V průměru se pak drží dvě dimenze: *postoje k výkonu, výkonnosti, soutěžení, úspěchu* a *postoje k rozvoji osobnosti, charakteru, morálně- volních vlastností*. Je možno vyslovit překvapení nad faktem nezájmu studentů o sportovní soutěžení, určitou sportovní výkonnost a získávání úspěchu a vítězství.

ZÁVĚR

Plně se zde ukazuje tvrzení sociologů (např. Disman, 2006), že kvantitativní výzkum se sice na rozdíl od kvalitativního výzkumu vyznačuje vysokou reliabilitou (přesností) získaných dat, což se na druhé straně projevuje v nízké validitě (obsažnosti) kvantitativního výzkumu na rozdíl od výzkumu s použitím kvalitativních přístupů.

Zajímavý je fakt, že když se kvantitativní metodou ukáže určitý výběr možností, studenti si uvědomí důležitost každé této možnosti a jsou ochotni si ji připustit jako významnou. Příkladem pro toto tvrzení může být i dimenze postojů k estetickým zkušenostem, kráse a ladnosti pohybu, která takto získala silných 11,54 %.

Na druhé straně bylo zajímavou zkušeností sledovat názory studentů na tento problém, aniž by vůbec měli vědomosti o tom, jaké dimenze či rozdělení postojů vědecká teorie připouští. Příkladem je opět stejná dimenze „estetiky“, jejíž existenci si ani děvčata ve své mysli nejsou schopna uvědomit.

Ještě jednou bych poukázal na *originalitu* mnohých vyjádření studentů v kvalitativní studii.

LITERATURA

- Disman, M. (2006). Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum.
- Brown, T. (2002) Does Social Physique Anxiety Affect Women's Motivation to Exercise? murphylibrary.uwlax.edu/digital/jur/2002/brown.pdf
- Pecha, O. (2005). K teorii postojů v kinantropologii. Česká kinantropologie, 9, 2, 61- 75.
- Svoboda, B. (1971). Výzkum postojů sportovního trenéra. AUC Gym,nica, 2, 65-73.
- Trembath, E.M., Szabo, A. and Baxter, M.J. (2002) Participation motives in leisure center physical activities. Athletic Insight: the Online Journal of Sports Psychology 4 (3). Available from URL: <http://www.athleticinsight.com/Vol4Iss3/LeisureCenterParticipationMotives.htm>
- Valjent, Z. (2000). Jak dál ve výuce tělesné výchovy na FEL ČVUT? Tělesná výchova a sport mládeže, roč. 66, č. 2, s. 42- 43.
- Valjent, Z. (2004). Vývoj v hodnocení tělesné výchovy a sportu studenty FEL ČVUT. In Sborník z mezinárodní konference Optimální působení tělesné zátěže a výživy. Hradec Králové, Univerzita Hradec Králové, s. 131- 135.
- Valjent, Z. (2006). The tendencies in popularity of various sport classes among university students. Studia Kinanthropologica, VII, 2006, č. 2, s. 99- 102. ISSN – 12313 - 2101
- Wear, CL. (1951). The evolution of attitude toward physical education as an activity course. Research Quarterly for Exercise and Sport, 22, 2, 114- 126.
- Yu, A. H. Ch. (2006) . Exploring motivation for leisure- based physical activity: a case study of college students. Proceedings of 2006 Northeastern Recreation Reserch Symposium. <http://www.nrs.fs.fed.us/pubs/2634>

Zahariadis, P.N. and Biddle, S.J.H. (2000) Goal Orientations and participation motives in Physical Education and Sport: Their relationships in English schoolchildren. Athletic Insight: the Online Journal of Sports Psychology 2 (1). Available from [URL: http://www.athleticinsight.com/Vol2Iss1/English_Children.htm](http://www.athleticinsight.com/Vol2Iss1/English_Children.htm)

Kontakt na autora

PaedDr. Zdeněk Valjent

tel.: 224351898

E-mail :zdenek.valjent@utvs.cvut.cz